

ENTREVISTA DE LA FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE VEÏNS
DE BARCELONA AL PROFESSOR NAVARRO

Setembre de 2013

Les dades del 2013 confirmen que combinar més impostos i menys salari per a les classes baixa i mitjana frena el consum, disminuint més l'activitat econòmica. I baixen els ingressos de l'Estat. Quin profit treu l'establishment del país enfonsant-lo?

Li aconsello que mai es refereixi a un sector de la població com pertanyent a les classes baixes. Catalunya no és un país dividit en castes. Digui classes de renda baixa, però no classes baixes. Responent a la pregunta, avui hi ha un intent, que està tenint èxit, de reduir l'estat del benestar, acompanyat amb un atac frontal al món del treball amb reducció dels salaris i de la protecció social. Les rendes del treball han anat disminuint d'una manera espectacular mentre que les rendes del capital han crescut com mai. Per primera vegada en l'època democràtica les rendes del capital són més grans que les rendes del treball. Les forces conservadores i neoliberals estan aconseguint el que sempre havien volgut.

Les fàbriques catalanes tanquen i redueixen plantilles al mínim. Però els països més forts mantenen el model fabril de producció. Es podria fer un pla de reindustrialització?

No hi ha hagut una política d'industrialització ni a Catalunya ni a Espanya ni tampoc un intent deliberat d'estimular la creació d'ocupació, tant pública com privada. L'estat a Espanya ha estat sempre ajudant al capital financer. L'últim exemple és el rescat bancari, que ha suposat unes enormes pèrdues de diners públics que s'haguessin pogut gastar per crear ocupació. El problema més gran que tenen Catalunya i Espanya és l'atur, la baixa ocupació, i la insuficient capacitat adquisitiva de la ciutadania degut als salaris baixos. Aquesta limitada demanda domèstica és l'arrel del problema econòmic. Creure que les exportacions ens trauran del forat econòmic és ignorar l'experiència d'Amèrica Llatina dels anys 90. Les exportacions estan augmentant i, en canvi, l'economia continua estancada. Es requereix una inversió pública molt més àmplia que l'actual per poder ajudar al sector privat a crear ocupació.

Veu viable l'idea de sortir de l'euro i recuperar sobirania econòmica com a alternativa per lluitar contra la crisi?

S'ha d'obrir un debat a Espanya sobre la conveniència de sortir de l'euro. La situació actual és intolerable i s'han de buscar alternatives

sigui on sigui. Les polítiques actuals condemnaran a Catalunya i Espanya a un atur molt elevat. D'aquí que s'hagi d'explorar la possibilitat que Espanya recuperi la seva moneda i també el seu banc central. Avui no controla la moneda i el Banc Central Europeu no és un banc central sinó un lobby de la banca.

Denuncia que un 1% de la població (multimilionaris, banquers i grans empresaris) imposen la seva voluntat al 99% restant. Això no ha passat sempre?

Des de fa molts anys, mai havíem trobat una concentració de la riquesa tant accentuada com ara. En aquest moment, el capital financer domina la vida no només financera sinó també econòmica, política i mediàtica. Mai, durant l'època democràtica, havíem trobat aquesta concentració del poder.

Després de la Revolució Francesa hi va arribar Napoleó, les revolucions lliberals del segle XIX van fracassar i vam perdre la Guerra Civil. No valorem massa la capacitat real de l'esquerra per impulsar canvis?

No, imagini's per un moment què hagués passat a Catalunya i a Espanya si no haguessin existit les esquerres. Les esquerres sempre són les que han pressionat més per millorar el benestar social i la

qualitat de vida dels ciutadans. La història de Catalunya i Espanya ho mostra clarament. El gran endarreriment social de Catalunya i Espanya es deu a la gran feblesa de les esquerres en comparació als països escandinaus i nòrdics.

Viurem un esclat social?

Ja estem vivint un esclat social. Mai havíem vist, durant el període democràtic, tanta agitació social. I les institucions de l'estat estan perdent legitimitat molt ràpidament. Estem veient el final d'una etapa i l'inici d'una altra.

Creu que si un govern europeu volgués imposar, realment, impostos als més rics i al poder financer li deixarien fer-ho?

L'establishment europeu està controlat pel capital financer, que no facilitarà que es facin polítiques redistributives. D'aquí l'enorme importància de que, o be es canviï l'estructura de poder a l'establishment europeu, o sortim d'aquesta eurozona que ens està ofegant. També vull subratllar que dins l'UE hi ha encara molt espais per fer polítiques redistributives. El govern Zapatero va congelar les pensions per aconseguir un estalvi de 1.200 milions d'euros. Hagués aconseguit més diners, 2.552 milions d'euros, eliminant les reduccions dels impostos de successions. El mateix amb Rajoy. Va fer

una retallada enorme de 6.000 milions d'euros en la sanitat pública. Hagués aconseguit 5.600 milions si hagués eliminat la baixada d'impostos de societats a les empreses que facturen més de 150 milions d'euro a l'any i que representen només un 0,12% de totes les empreses. Si els governs no prenen aquestes mesures no es deu a Frankfurt, Brussel·les o Madrid, com es diu aquí a Catalunya, sinó a l'enorme influència dels grups econòmics i financers sobre les institucions polítiques i mediàtiques del país.

Han traït els polítics de la democràcia l'esperit dels que van lluitar contra la dictadura?

La transició de la dictadura a la democràcia fou immodèlica perquè les forces conservadores van controlar el procés. Avui, 35 anys després, estem a la cua de l'Europa social i l'estat mai ha acceptat la plurinacionalitat d'Espanya. Cal una segona transició d'una democràcia incompleta a una democràcia real que corregeixi l'enorme endarreriment social del país i accepti que cada nació, dins de l'Estat, pugui decidir sobre el que vulgui, incloent la seva autodeterminació.

Creu que Catalunya sortiria guanyant, econòmica i socialment, si fos un estat propi?

Dependria de quines forces polítiques dominen la transició. Si són les dretes, dubto que Catalunya estigui millor. Imagini's un ministre d'Economia i Finances de la Catalunya independent que privatitzi les pensions, com un dels economistes independentistes amb més visibilitat mediàtica està aconsellant. Les classes populars, aleshores, estarien pitjor. Es diu que ara cal la independència i després ja ho resoldrem entre els catalans, però això no té en compte que les forces que dominin la transició controlaran la nova Catalunya. L'exemple d'Espanya és rellevant. Es va fer una transició immodèlica, dominada per les forces conservadores i neoliberals, i que va produir una democràcia incomplerta i un benestar social insuficient. El que controli la transició controlarà la futura Catalunya i em preocupa que algunes de les forces que estan dominant el procés tenen poca sensibilitat democràtica, com queda clar en el seu control dels mitjans públics d'informació. Per mi, el punt clau del que és millor per a Catalunya és què és millor per les classes populars i no estic segur que alguna de les forces que estan dominant la transició siguin les més adients pel benestar social. L'endarreriment social de Catalunya es deu no només al dèficit fiscal amb Espanya, sinó també a la gran influència de les forces conservadores a la història de Catalunya, tant a la dictadura com a la transició. D'això mai se'n parla.